

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Eina nuo 1946 metų

Kupiškis,

1960 m. balandžio 20 d.

Trečiadienis

Nr. 32 (1413)

Kaina 15 kap.

V. LENINO 90-OSIOMS GIMIMO METINĖMS ARTĖJANT

V. I. LENINAS, D. BIEDNYJ IR UKRAINOS DELEGATAS F. PANFILOVAS RKP (b) VIII SUVAŽIAVIME. 1919 M. KOVAS.

LEONIDOVO NUOTR. ILM ARCHYVAS.

Partijos Šūkiai

Kiekvienais metais Tarybų Sąjungos Komunistų partija skelbia tradicinius šūkius Gegužės Pirmajai. Kiekvieną pavasarį mūsų Partija kreipiasi į liaudį karštais darbo žmonių brolybės žodžiais, raskdami vis didesnę atgarsį milijonų širdyse. Ir tai suprantama. Partija kreipiasi į visų šalių darbo žmones tauriausiais, šviesiausiais, humaniškiausiais šūkiais.

Gegužiniuose šūkiuose visų pirma atsispindi taikus kūrybinis darbas, kuris yra neatskiriamai susijęs su kova už taiką, už visuotinę ir visišką nusiginklavimą.

TAIKA — TAI GYVENIMAS! — skelbia šūkis, raginantis ryžtingai demaskuoti imperialistinius karo kurstytojus, visiems laikams pašalinti karus. Šių metų šūkiuose pažymima, kad Tarybų Sąjungos pasiūlymai visuotinai ir visiškai nusiginkluoti atveria žmonijai kelią išsigelbėti nuo karo nelaimių ir ginklavimosi naštos.

Šūkiai Gegužės Pirmajai paskelbti reikšmingu laikotarpiu, kada mūsų šalis bei visa pažangioji žmonija ruošiasi pažymėti Vladimiro Lenino 90-ąsias gimimo metines. Skaitydami partijos šūkius jaučiame, kad juose gyva Lenino dvasia, jog jie išreiškia lenininį rūpinimąsi šviesia visos žmonijos ateitimi. Su pasididžiavimu skaitome:

TEGYVUOJA LENINO ĮKURTA ŠLOVINGOJI TARYBŲ SĄJUNGOS KOMUNISTŲ PARTIJA!

Vis glaudžiau telkdamiesi apie partiją, mūsų respublikos darbo žmonės liepos 21-ąją pažymės Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį. Tai bus nepaprastai reikšminga ir džiugi lietuvių tautos šventė. Išmintingas Komunistų partijos vadovavimas, didžioji tarybinių tautų draugystė įgalino lietuvių tautą kurti laimingą rytojį. Broliškoms tarybinėms tautoms ir, visų pirma, rusų tautai padedant, Lietuvos darbo žmonės per trumpą laiką ne tik atstatė karo ir okupacijos sugriautą liaudies ūkį, bet ir pasiekė žymius laimėjimus statant komunizmą. Jautriai Lietuvos žemėje skamba gegužinis šūkis:

TEGYVUOJA IR TEKLESTI BROLIŠKA TSRS TAUTŲ DRAUGYSTĖ!

Dabar net ir priešai priversti pripažinti, kad pramonės išvystymas, žemės ūkio pertvarkymas socialistiniais pagrindais ir kultūros suklestėjimas neatpažįstamai pakeitė Lietuvos veidą.

Metai iš metų stiprėja kolūkių visuomeninis ūkis, auga žemės ūkio produktų gamyba, kyla kolūkiečių gerovė. Per pastaruosius dvejus metus vien pieno gamyba Lietuvos kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose padidėjo pusantro karto. Šiuo metu respublikos rajonuose vis plačiau vystosi žemės ūkio darbo žmonių socialistinis lenktyniavimas už tolesnį laukininkystės ir gyvulininkystės produktų padidinimą, už supirkimo plano įvykdymą.

Partijos šūkis skatina kolūkiečius ir kolūkietes, tarybinių ūkių ir RTS darbuotojus, žemės ūkio specialistus:

DUOKIME TĖVYNEI DAUGIAU GRŪDŲ, MĖSOS, PIENO, VILNOS, KIAUŠINIŲ, LINŲ, CUKRINIŲ RUNKELIŲ, BULVIŲ, DARŽOVIŲ, VAISIŲ IR KITŲ ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ!

Pasiaukojančiai dirbti kiekviena darbo poste, dar plačiau vystyti masinį socialistinį lenktyniavimą už antrųjų septynmečio metų 7 mėnesių plano įvykdymą pirmą laiką, už garbingą Tarybų Lietuvos dvidešimtųjų metinių sutikimą — toks yra liaudies atsakymas į mūsų partijos šūkius Gegužės Pirmajai.

Už aukštus gamybinis rodiklius I šių metų ketvirtyje pieno gavyboje LKP rajono komiteto ir rajono DŽDT vykdomojo komiteto perelnamoji Raudonoji vėlavą įteikta „BYČIŲ“ kolūkiui (pirmininkas M. Šaka), kiaulienos mėsos gamyboje — „ALIZAVOS“ kolūkiui (pirmininkas A. Valunta).

„Tiesos“ kolūkio žemdirbiai pirmieji rajone patyrė žiemkenčius, pasėjo dobilus.

„Šviesos“ ir „Uoginių“ — pradėjo laukų darbus.

SEKIME JŲ PAVYZDŽIU!

Tiesiasi antrųjų septynmečio metų vagas

„Šviesos“ žemės ūkio artelės vičiaus nuomonę palaikė visi: ir dirvos daugumoje smėlėtos, kal- kolūkio valdyba, ir kolūkiečiai, votos, todėl pavasarį, skais- ir brigadininkai. Sekančią dieną švystelėjus saulei, greitai ną traktorius DT-54 jau ropo- pradžiūsta kalnelių kepurės. jo kolūkio laukais, palikdamas Kolūkio traktorininkas Alfonsas Simonavičius kartą kreipėsi į savo bendradarbį Joną Pečiulį:

— Ech, kad taip išvažiuos ir Jonas Pečiulis. Darbymetis į laukus. Negaliu ramiai vaikščioti, kai žinau, kad jau laukia pradžiūvusios kalvelės. ha dirvų.

Mechanizatoriaus A. Simona-

I ATGYJANČIUS GIMTOJO KOLŪKIO LAUKUS

Daug padirbėjo „Gegužės Pirmosios“ kolūkio mechanizatoriai, kruopščiai remontuodami traktorius, prikabinamąjį inventorių. Kiekvieną atremontuotą detalę, mechanizmą tikrindavo pats kolūkio mechanikas V. Jasinskas. Todėl dabar mechanizatoriai nekantraudami laukia, kada bus galima išeiti į kolūkio laukus.

J. Malutis

Pirmasis pavasarinis reisas

Kasdieną vis labiau plečiasi pavasario laukų darbai „Uoginių“ kolūkyje. Artelės žemdirbiai jau patyrė mineralinėmis trąšomis žiemkenčius, dobilienas, kultūrines pievas. Pritaikant laukų sėjomainas, į 30 ha žiemkenčių plotą pasėti dobilai.

Kolūkis neseniai įsigijo lubino sėklų. Padedant kol-

ūkio agronomai Anelei Pranaiuskienei, parinkti plotai jo sėjai. Tas labai gerai, nes lubinai — vertinga ir produktyvi pašarinė kultūra. Jau dabar sausenose vietose pradėtas dirvų nuakėjimas bei nuvalkiavimas. Tai labai efektinga priemonė apsaugant dirvą nuo didelio išdžiūvimo, ko-

vai prieš piktžoles. Aukštesnėse vietose dirvos jau pakankamai pradžiūvo. Kolūkio traktorininkas Juozas Labėnas su džiaugsmu pirmą kartą išvyko į laukus, pradėjo dirvų idirbimą. Pirmasis pavasarinis reisas kovoje už gausų antrųjų septynmečio metų derlių padarytas.

B. Kalnelis

A. Šnekutis

MŪSŲ SKAITYTOJŲ REPORTAŽAS

Iš garažo, kur stovėjo traktorininko Algio Grigo traktorius, sklido jausmingos, populiarios liaudies dainos melodija. Tai niūniavo pats Algis ir, pasi- lenkęs prie traktoriaus, raktų kažką veržė.

— Ar jau baigė remontą, ar dar tik pradėdi? — užkalbinau jį.

— Patikėk pirmaisiais savo žodžiais, dirbo pirmoje ir — tarsi juokauda- antroje artelės brimas, tarsi rimtai gadosė. Iki namų atsakė Algis. — Šiandieną dar kartą pa-

tikrinau paskutinius varžtus. Juk nors ir slėnios mūsų kolūkio dirvos, tačiau pavasario saulė netrąks išgarinti vandens. Reikia kiekvieną dieną būti pasiruošusiam antrųjų septynmečio metų pavasario atakai, — linksmai šyptelėjęs, pridūrė Algis.

Praėjusiais metais Algis Grigas su savuoju traktoriumi dirbo pirmoje ir antroje artelės brimas, tarsi rimtai gadosė. Iki namų atsakė Algis. — Šiandieną dar kartą pa-

trukdavo laukuose. Juk nuo savalaikio ir kokybiško mechanizatorių darbo labai daug priklauso derliaus gausumas. Bemaž nemiegojus kartais tekdavo dirbti. Bet, sėdęs už traktoriaus vairo, ne apie miegą galvodavo Algis. Jis prieš darbų kolūkio kolektyvą, prieš draugus visada jau- tėt atsakomybę už kiekvieną išvartą vagą, už kiekvieną pasėtą grūdą. Todėl kruopščiai pasiruošė pavasario laukų darbams jis ir dabar. O šiais metais teks dirbti dar geriau, dar labiau suglaustais terminais parenti dosniuosius gimtojo kolūkio laukus — antrųjų septynmečio metų derlius turi būti žymiai gausesnis už praėjusių metų derlių.

... Jau atgyjanti iš po žiemos miego

pakelės berželį pamažu apgaubia pavasarinė vakaro migla. Stabteliu ir dar minutėlę klausausi. Traktorius nustojo užges. Algis baigė darbą. Jis dar kartą patikrino, dar kartą tvirtai įsitikino, kad šio galin- go plieninio žirgo širdis plaka vieno- dai, lygiai.

Netruks ateiti diena, kai jo tvirtomis rankomis vairuojamas traktorius išdidžiai uždainuos tėviškes laukuose, versdamas pirmąsias antrųjų didin- gojo septynmečio metų vagas. Vėl bus nemigo naktų, daug rūpesčių ir įtmepto dabo. O kiekviena nauja vaga — tai kukli dalelė didžiojo darbo ir kovos už dar šviesesnę ateities dieną.

E. Vizgirdas „Sakalo“ kolūkis

DAR TVIRTESNIU ŽINGSNIU I SEPTYNMEČIO LOBYNUS!

Praeitą savaitę rajono kultūros namuose įvyko rajono Darbo žmonių deputatų tarybos šeštojo šaukimo septyntoji sesija. Sesijos dalyviai — deputatai ir svečiai — apsvaistė sekančius klausimus: dėl socialistinių įsipareigojimų gyvulininkystės produktų gamyboje vykdomo 1960 m. pirmame ketvirtyje ir dėl veislininkystės ir dirbtinio gyvulių apseklavimo darbo rajono kolūkių fermose. Sesijoje kalbėjo deputatai siūlė kon-

krečias priemones dėl socialistinių įsipareigojimų gyvulininkystės produktų gamyboje, o taip pat dėl veislininkystės ir dirbtinio gyvulių apseklavimo darbo kolūkių fermose sėkmingesnio vykdymo. Sesijoje numatytos tolesnės darbo gairės gerinant žemės ūkio produktų gamybą, didinant kolūkių visuomenines pajamas. Šiame puslapyje spausdinami sutrumpinti sesijos dalyvių pasisakymai-pasiūlymai šiam darbui pagerinti.

pats darbas buvo atliekamas kruopščiai, buvo pasiekti geri rezultatai. Praėjusiais metais gerai dirbo „Byčių“ kolūkio dirbtinio galvijų apseklavimo punktas (technikas Bronius Juozavičius), o taip pat „Mituvos“, „Noriūnų“ ir kitų kolūkių dirbtinio galvijų apseklavimo punktai. „Šviesos“ kolūkyje iš 115 dirbtinių būdų apseklintų karvių tik viena buvo neveršinga. Technikui čia dirba Jonas Budrys. Šio pažangaus darbo reikšmės iki šiol neįvertino „Pirmūno“, „Aukštupėnų“, „Pakupio“, „Sakalo“ kolūkių valdybos. Negalima nepaminti ir dirbtinio galvijų apseklavimo sto-

ties, kuriai vadovauja L. Karanauskas. Šios stoties darbuotojų kolektyvas dar mažai reikalauja iš kolūkių vadovų bei valdybų dirbtinio galvijų apseklavimo darbo pagerinimo atsiliekančiuose kolūkiuose. Reikia tikėtis, kad rajono kolūkių žemdirbiai, jų vadovai bei žemės ūkio specialistai, o taip pat gyvulininkystės darbuotojai dės visas pastangas pasitaikiusioms klaidoms ištaisyti ir prisilietuosius socialistinius įsipareigojimus gyvulininkystės produktų gamyboje įvykdys pirmą laiką.

RYTDIENA IŠ MŪSŲ LAUKIA DIDESNIŲ PASIEKIMŲ

Apie socialistinių įsipareigojimų gyvulininkystės produktų gamyboje 1960 m. pirmame ketvirtyje vykdomą pagrindinį pranešimą padarė rajono DŽDT vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Z. DERELA.

—Antrųjų septynmečio metų trijų mėnesių rodikliai byloja, — kalbėjo pranešėjas, — kad atlikto darbo negalima vertinti tik pagal tų mėnesių rodiklius. Reikia pažūrėti, koks gi dedamas pagrindas tolesniam kolūkių ekonomikos stiprėjimui.

Iš pirmų skaičių atrodo, kad Kupiškio rajono kolūkių žemdirbiai, gyvulininkystės darbuotojai padirbėjo neblogai. Žemės ūkio produktų gamyba, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo sekančiai: mėsos gamyba 100 ha naudmenų — 1,8 karto, kiaulienos — 1,75 karto, pieno 100 ha naudmenų — 33 proc. Tokie žemės ūkio produktų gamybos tempai pilnai patenkina rajono metinių įsipareigojimų vykdymo tempus. Todėl ir sekančiais ketvirčiais mes turime išlaikyti tokius žemės ūkio produktų gamybos didinimo tempus.

Anksčiau pagrindinis dėmesys buvo skiriamas mėsos gamybos padidinimui, tačiau šiandieną pirmuoju klausimu kolūkiuose turi būti pieno gamybos didinimas. Pieno gamybos didinimas išplaukia iš paties gyvenimo reikalavimų. Visų pirma, Partijos ir Vyriausybės nurodymu, kolūkiuose jau antri metai auginami visi veršeliai, o jų išauginimui reikia daug pieno. Smarkiai padidinti ir kiaulienos mėsos gamybą įmanoma tik auginant daug paršelių, kuriems taip pat reikalinga nemaža pieno. Todėl valstybinio paruošų plano įvykdymas reikalauja kolūkiuose turėti daug ir produktivių karvių. Taigi, kolūkiai ekonomiškai sustiprėja žymiai greičiau, kur smarkiai plečiamas pieno ūkis.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį rajono kolūkiuose pagaminta pieno kiekvienam 100 ha naudmenų po 24,5 cnt, o praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu — tik 18,5 cnt. Pieno 100 ha naudmenų daugiausiai pagamino „Tarybinio pirmūno“, „Nemuno“, „Gegužės Pirmosios“, „Sa-

lamiesčio“, „Neries“, „Byčių“ kolūkių nariai.

Kokio gi rajono kolūkiai per 3 šių metų mėnesius labiausiai atsiliko pieno gamyboje? Pirmiausia, tai „Švyturio“ kolūkis. Pirmininkui čia dirba Vincas Oleškevičius. Iš kiekvienos karvės per dieną čia vidutiniškai primelžiama tik po 1,1 kg pieno. Pagrindinė priežastis ta, kad kolūkio valdyba, brigadininkai praėjusiais metais lengvabūdiškai žiūrėjo į pašarų sukaupimą. Kolūkio gyvuliams buvo sukaupta vos tik 27 t šieno. Pašarų išdavimas nebuvo reikiamai kontroliuojamas, ir tik vasario mėn. kolūkio valdyba pamatė, kad nėra nei pieno, nei pašarų. Pačiose fermose šlapia, bidonai, milžtuvės mėtosi ant mėšlo. Nesant pakankamai pieno, kolūkyje silpnai vyko ir mėsos gamyba.

Socialistinių įsipareigojimų pieno gamyboje vykdymas dar nepatenkinamas ir „Tiesos“, „Palangos“, „Mičiurino v.“, „Šviesos“ kolūkiuose, kur pirmininkais dirba Vytautas Bastys, Lionius Bardauskas, Kazys Jokubauskas, Emilijus Dyra. Todėl artimiausiu laikotarpiu kiekvieno kolūkio valdyba, žemės ūkio specialistai, deputatai turi išnagrinėti atsilikimo priežastis pieno gamyboje ir rasti galimybes nedelsiant pagerinti bandos sudėtį, padidinti karvių produktyvumą.

Antra svarbi kolūkinės gamybos šaka — mėsos gamyba. Praėjusių metų praktika skaudžiai pamokė, kad, neturint kolūkiuose pakankamai paršelių, sunku metų bėgyje šį trūkumą išlyginti pirkimu. Šiuo metu, suvedus pirmojo ketvirčio rezultatus, paaiškė-

jo, kad kolūkių gyvulininkystės darbuotojai žymiai daugiau pagamino mėsos negu per praėjusių metų tą patį laikotarpį. Ketvirčio planas mėsos gamyboje rajone įvykdytas 108 proc. Kiaulienos taip pat pagaminta 1,75 karto daugiau negu praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Čia pirmąją „Alizavos“, „Tarybinio pirmūno“, „Naujo gyvenimo“, „Žadeikių“, „Aušros“ ir kiti kolūkiai. Smarkiai pažengę į priekį ir „Ateities“ kolūkio gyvulininkystės darbuotojai.

Šiais metais didelį dėmesį reikia skirti veršelių auginimui, tuo padidinant mėsos pristatymą valstybei.

Artėja svarbus laikotarpis — pavasario sėja. Nuo jos savalaikio atlikimo labai daug priklausys pašarų sukaupimas — svarbiausias veiksnys gyvulininkystės vystyme.

Dauguma rajono kolūkių jau pilnai pasiruošę pavasario sėjai. Grūdinių kultūrų sėklos reikiamos kondicijos yra „Salamiesčio“, „Alizavos“, „Noriūnų“ ir kai kuriuose kituose kolūkiuose. Jų pavyzdžiu reikėtų pasekti ir „Žalgirio“, „Skodinio“, „Švyturio“ artelių žemdirbiams, nes čia sėklos dar reikiamai neišvalytos, neparuoštos sėjai. Esant reikalui, sėklas galima pakeisti grūdų produktų valdybos Kupiškio pagalbiname punkte.

Antrųjų septynmečio metų pirmasis ketvirtis parodė, kad dauguma rajono kolūkių žemdirbių, deputatų, partinis ir tarybinis aktyvas suprato keliamus uždavinius ir garbingai vykdė prisilietuosius įsipareigojimus. Tegul ši kilni kova neužgesta ir iki metų pabaigos, o taip pat įvykdant visas septynmečio uždavotus pirmą laiką.

Labai svarbu teisingas veislininkystės darbo organizavimas

J. STEPUKAS, rajono Tarybos nuolatinės žemės ūkio komisijos pirmininkas, kalbėjo apie veislinio darbo reikšmę. Mūsų rajone 1958 m. buvo sukomplektuotos penkios veislinės fermos — „Neries“, „Nemuno“, „Pakupio“, „Vedrupio“ ir „Aušros“ kolūkiuose. Tačiau dėl veislinei fermai statomų reikalavimų neįspildymo „Vedrupio“ ir „Aušros“ kolūkiuose šios fermos buvo panaikintos. Prie Kupiškio rajono prisijungus daliai buvusio Vabalninko rajono kolūkių, veislinių fermų skaičius vėl padaugėjo, nes šios fermos jau buvo sukomplektuotos „Tarybinio pirmūno“ ir „Salamiesčio“ kolūkiuose.

Šių metų pradžioje visose kolūkių veislinėse fermose buvo 650 veislinių karvių. Nemažu skaičiumi geros veislės gyvulių praėjusiais metais apsirūpino rajono kolūkiai. Stekiant toliau sparčiai didinti pieno gamybą, didelį dėmesį reikia skirti karvių skaičiaus padidinimui kolūkinėse bandose, plačiai praktikuoti dirbtinį galvijų apseklavinimą.

Neminint dirbtinio apseklavimo stoties, praėjusiais metais mūsų rajone veikė jau 30 dirbtinio galvijų apseklavimo punktų. Ten, kur šiam darbui buvo sudarytos palankios sąlygos, kur buvo parinkti tinkami žmonės ir kur

Bus pieno — bus ir mėsos

Sesijoje kalbėjęs „Byčių“ kolūkio pirmininkas M. Šaka pažymėjo, kad pagrindinis dėmesys kolūkyje skiriamas pieno ūkio išvystymui. Per tris šių metų mėnesius iš kiekvienos karvės primelžta po 511 litrų pieno, o pernai per visus metus iš karvės buvo primelžta tik po 1700 l pieno. Labai svarbu kolūkyje darbas su žmonėmis. Kada visi kolūkiečiai dirbs sąžiningai, noriai, džiugūs bus ūkį.

ir rezultatai. Kolūkyje gerinama banda — pamainomos bergždžios ir neproduktyvios karvės. Per šį ketvirtį jau primelžta 41.000 l pieno. To pasėkoje turime kuo šerti paršelius, kiaules. 100 ha arimų jau pagaminome po 10 cnt kiaulienos. O pernai 100 ha arimų per visus metus buvo pagaminta tik 20 cnt kiaulienos. Šiais metais įrengsime 70 ha kultūrinių ganyklų, kas teigiamai atsilieps vystant pieno ūkį.

Daugiau dėmesio darbo žmogui

— Aš noriu priminti kolūkių vadovams, — kalbėjo rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas S. JANILIONIS, — kad jie daugiau rūpinęsi visų gėrybių kūrėjais — žmonėmis, kad jiems netektų dirbti netvarkingose, nešvariose patalpose. O tokių faktų dar pasitaiko. Pvz., „Pirmosios vagos“ kolūkio karvių melžėjos prieš karvių melžimą neplauna rankų, karvių tešmenys nuvalomi tik šiaudais, nes nėra rankšluosčių. Bidonai, pieno milžtuvės, koštuvai laikomi ant mėšlo. „Žalgirio“ kolūkyje nėra pirčių. Yra tokių kolūkių, kur sergančios karvės neatskiriamos nuo bandos, o jų pienas maišomas su sveikų karvių pienu. O juk visa tai blogai atsiliepia į darbo žmogaus suinteresuotumą dirbti kolūkinėje gamyboje.

Be kukurūzų — pieno daug nebus

Apie vertingiausios pašarinės kultūros — kukurūzų — reikšmę visuomeniniams gyvuliams kalbėjo „Vedrupio“ kolūkio zootechnikas J. ŠEPETYS. Pieno produktų gamyboje lemiamą reikšmę turi kukurūzų derlius, kurio praeitais metais gavome po 500 cnt iš ha. Šimet jų pasėlius

išplėsimė iki 35 ha ir išauginsime po 600 cnt žaliosios masės iš ha. Tas ir padidinti pieno gamybą kolūkyje. Lygiagrečiai didiname kultūrinių pievų bei ganyklų plotus. Tik turėdami pakankamai pašarų, įvykdysime ir viršysime prisilietuosius įsipareigojimus.

Kad visos karvės būtų produktyvios

Rajono žemės ūkio inspekcijos viršininkas P. MATUSEVIČIUS savo pasisakyme aiškiai įrodė, kad visos visuomeninės karvės gali būti produktyvios. Tikrai keista, kad dar iki šiol kai kurių kolūkių vadovai nesupranta dirbtinio galvijų apseklavimo reikšmės. Tokiomis mintimis gyvena „Nemuno“ kolūkio pirmininkas Vytautas Notkus. Nenaudojant dirbtinio apseklavimo, nebus gerinamos karvių savybės, todėl ir aukštos pieno produkcijos negausime.

Kolūkiuose metai iš metų stiprėja pašarų bazė, sukauplama vis daugiau organinių trąšų, kas sudaro visas sąlygas žymiai didinti gyvulininkystės produktų gamybą.

★ ★ ★

Sesijoje taip pat kalbėjo LKP rajono komiteto sekretorius J. PAPLAUSKAS, „Alizavos“ kolūkio pirmininkas A. VALUNTA, „Pergalės“ — V. SKORUPSKIS, „Pyvesos“ — A. KALINKA, rajono vet. ligoninės vyr. gydytojas A. GIRŠTAUTAS, veislinio darbo stoties vyr. zootechnikas A. PUTRIMAS, „Noriūnų“ kolūkio zootechnikas F. JURKŠTAITĖ, Panevėžio rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas V. LISAUSKAS, veislinio darbo stoties direktorius L. KARANAUSKAS ir kt. Svarstytais klausimais sesijos dalyviai priėmė atitinkamus sprendimus.

STALINO KELIU

2 psl. 1960 m. balandžio 20 d.

Rašo buvusi mirtininkė

(Pabaiga. Pradžią Nr. 29 (1410))
Netekusius sąmonės įmeta už kojų į vandens baseiną, ir, kai tie atsigauna, vėl liepia eiti ratu. Kada jau nieko nebepadeda ir vanduo, nutempia į barakus ir palieka likimo valiai. Tą vakarą dvi mano draugės taip sumušė, jog rytojaus dieną beliko jas tik užkasti. Galutinai pritrūkus kantrybės, tą vakarą motinai ir seseriai pasakiau:

— Kas beatsitiktų, bėgsiu. Ilgiau taip gyventi nebega-liu...

Ir štai proga bėgti pasitai-kė. Tai buvo 1944 metų lie-pos 31 dieną. Kaip ir visada, mes kasėme prie miško ka-nalus. Kada buvo duota komanda ri-kiuotis, aš pasislėpiau miške po didžiuliu kelmu ir ėmiau laukti nakties. Pradžioje manęs niekas nepaste-bėjo. O kai gerokai sute-mo ir pradėjo ieškoti, aš jau buvau Prancūzijos teri-torijoje, gana toli.

Auštant nusprendžiau nak-ties palaukti kviečių lauke. Alkio kankinama, delnais try-niau grūdus ir valgiau juos kaip didžiausią skanumyną. Įdienojus užgirdau netoli kvie-čių lauko piktą šunų amsėjimą. Pakėliau galvą ir iš baimės sustingau: visai netoli vaikš-tinėjo keletas esesininkų. Ant grandinių tampėsi šunys. Ne-toli buvo matyti ir prancūzų valstiečiai. Jie švytravo dal-giais, grėbliais, ruošdamiesi kirsti kviečius. Kiek begalė-dama, prisiplojau prie žemės. Bet nepraėjo nei minutė, kai užgirdau čia pat sunkius žings-nius. Kas: prancūzai ar vo-

kiečiai? Pasirodė prancūzas. Jis gestais liepė man gulėti ir lyg niekur nieko nužings-niavo tolyn. Supratau, kad jis manęs neišduos, kad ir jis neapkenčia fašistų.

Pavakaryje tas pats pran-cūzas, neatsitraukiant vokie-čiams, numetė prie manęs grėblį ir liepė stoti. Apsime-tusi grėbėja, kartu su pran-cūzų valstiečiais ir išsprūdau iš po vokiečių panosės.

Pas valstiečius ilgai būti negalėjau, blįjojau, kad ne-užtraukčiau nemalonumų sa-vo gelbėtojams. Po kelių die-nų, gerokai pailsėjusia, vals-tiečiai nuvedė mane pas par-tizanus. Sutiko jie mane, kaip

mes buvome aprūpinti gerai drabužiais, avalyne, maistu, ir, svarbiausia, vėl tapome žmonėmis!

Kurį laiką pagyvenę Mar-selyje, 1945 m. balandžio 29 dieną Viduržemio jūra išplau-kėme į Tarybų Sąjungą. Ode-sos uoste mus pasitiko di-džiulė žmonių minia. Vist mus sveikino, linkėjo laimės, gero gyvenimo. Mes nėsitvė-rėme džiaugsmu, verkėme lyg kūdikiui.

Po kelių dienų mus pa-siekė dar džiaugsmingesnė žinia.

— Hitleriniai plėšikai su-triškinti. Taika! — pasakė atėjęs pas mus tarybinis ka-rininkas.

Grįžau į gimtąjį Juos-tininkų kaimą. Sužino-jau, kad ma-

no vyras gyvas, dirba. Potrijų metų nežmoniškų kančių, nežinodami nieko apie vienas kitą, mudu ir vėl susitikome. Džiaugsmui nebuvo nei galo, nei ribų!

Tos kruvinos dienos jau praeityje. Ir jos niekad ne-begrįš. Dabar mūsų gyveni-mas, jeigu jį palyginsi su baisia praeitimi, mano ma-nymu, šviesesnis už saulę. O saulė — tai gyvenimas! Ir mes jos niekam neatiduosi-me!

Š. m. balandžio mėn. 4 d. prie geležinkelio stoties vairuotojas uždarė maši-nos dureles, ir moksleiviai V. Bagdonas, P. Minkevičius, R. Urbonavičius bei kiti negalėjo pasinaudoti autobusu, nors ir buvo ja-me vietų. Sekančią dieną moksleiviai irgi dėl tos pat priežasties neįlipo į auto-busą. Buvo palikta ir mo-teris su mažu vaiku ant rankų. Tai garbės nedaro nei vairuotojui, nei kon-duktorei.

Mūsų pageidavimas ra-jono kelių eksploatacijos ruožui štai koks: nustatyti autobusų sustojimo vie-tas, rimtesnį dėmesį skir-kite keleiviams — suaugusių žmonių ir moksleivių — pervežimui.

S. Minkevičienė
J. Štiziienė

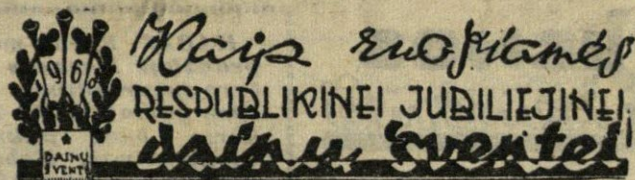
Kupiškis

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Vestuvės su baltais chalatais“

Tokio pavadinimo straipsnis buvo atspausdintas „Stalino ke-liu“ Nr. 24(1405). Jame buvo rašoma, jog Šimonių ligoninės ākvedys Jonas Bočiulis ir sa-nitarė Veronika Kepalaitė dar-bo metu suruošė vestuves su religinėmis apeigomis, kuriose dalyvavo ir daugiau vietos li-goninės darbuotojų, kas netinka tarybiniams medicinos darbu-tojams.

Kupiškio rajono ligoninės vyr. gydytojas Vl. Barauskas prane-ša redakcijai, jog straipsnyje iškelti faktai pasitvirtino. Ves-tuvės tikrai buvo organizuotos su religinėmis apeigomis, ku-riose taip pat dalyvavo med.

Šimoniečiai laukia jubiliejaus

Jeigu šiandieną pasa-kytume, kad M. Melni-kaitės vardo kolūkio centras Šimonys yra už-kampis, teisėtai išsiseistų ne vienas šimonietis. Čia, kaip ir visur, pulsuoja pilnavertis, kūrybingas gyvenimas, kiekviena die-na atneša vis daugiau saulės, džiaugsmo.

Artėja garbingasis Ta-rybų valdžios atkūrimo Lietuvoje dvidešimtme-tis. Naujomis gamybinėmis dovanomis sutiks ši žymųjį jubiliejų kolūkio žemdirbiai, gyvulinin-kystės darbuotojai. Ta-čiau šiandieną paprastas darbo žmogus nebe toks, kad jis pasitenkintų vien darbu. Kolūketis šian-dieną moka kultūringai, linksmai pailsėti, nebe-svetimas jam menas, kul-tūrinės ištaigos. O kul-tūrinės ištaigos savo pa-skirtį kolūkyje atlieka. Prie kultūros namų susi-barė darnus mišrus cho-ras, veikia taip pat skait-lingas ir liaudies šokių ratelis. Tiesa, daug teko padirbėti meno vadovui St. Martusevičiui, liau-dies šokių ratelio vado-vui A. Saučiūnui, bet šiandieną jie turi kuo

pasididžiuoti: įdėstria-sas veltui nenuėjo. Ne tik rajono, bet ir res-publikos mastu šie savi-veiklininkai jau yra iš-kovoję prizines vietas. Su dar didesniu pakili-mu, ryžtu jie ruošiasi respublikinei jubiliejinei dainų šventei. Respubli-kinėje dainų šventėje taip pat dalyvaus vidu-rinės mokyklos vaikų choras bei skudučių an-samblis (vadovas St. Martusevičius).

Bronius Kavoliūnas, Romas Gelazius, Alma Jurenaitė, Jonas Pajars-kas — aktyviausi savi-veiklininkai, jie pirmieji darbe ir gimtojo kolūkio laukuose. Jono Pajarsko pečius slegia jau nebe-maža metų našta, tačiau jo neaplenksi nei darbe, nei dainoje. O su tokiais žmonėmis tikrai džiugu bus švęsti garbingąjį ju-biliejų žilajame Vilniuje, galingai, visa krutine užtraukti dainą, šlovi-nančią darbą, gimtųjų kolūkių laukus, partiją, kuri atnešė ir papras-tam šimoniečiui tikrąją gyvenimo laimę.

P. Gerulaitis

IŠ VIENOS DIENOS PAŠTO

Sparčiai vyksta darbai «TA-RYBINIO PIRMŪNO» kol-ūkio laukuose. Visos pievos ir dobilienos jau apsėtos mi-neralinėmis trąšomis. Baigia-mas ir dobilų sėjimas į žiem-kenčius. O traktorininkas Vy-tautas Lukšys su prikabinė-toju Gailiu Petruliu aukštes-nėse vietose jau purena dir-

vas kultivatoriumi. Kova už gausius visų kultūrų derlius plečiasi kasdien.

P. Beržinis

Pilnai pasiruošę pavasario laukų darbams «ŽALGIRO» kolūkio traktorininkai L. Pa-čebutas ir A. Žvirblis. Jie at-remontavo traktorių ir pri-kabinamąjį inventorių. Pir-mieji pavasario laukų darbai kolūkyje jau pradėti. O ką galvoja traktorininkas R. Iva-nauskas, kuris dar ir dabar teberemontuoja savo trakto-rių?

S. Vingis

Geru, kruopščiu darbu pa-sižymi «NAUJO GYVENIMO» kolūkio visuomeninių klaučių augintojos Valė Vitkevičienė ir Janina Dovidonytė. Jos pa-siektų dar geresnių rezultatų, jeigu pašarų pristatytas Al-fonsas Burbulis neturėtų per ilgų pirštų — mat, jis grobsto visuomeninius pašarus ir jais šeria savo asmeninius gyvu-lius.

J. Rutkauskas

Vilniaus lėlių teatras lan-kėsi SUBAČIAUS gyvenvie-tėje. Kultūros namuose buvo pastatyta Kosto Kubilinsko 5 veiksmų pasaka «Strakaliu-kas ir Makaliukas». Spektak-lis pasižūrėti susirinko ne tik jaunimas, bet ir pagyve-nę kolūkiečiai.

R. Skaistys

Kolūkio išlaikytinės

Siekdami šiais, Ivanauskienė ir Šios dvi kolūkie-traisiais septynmečio metais išauginti gausų derlių, stropiai pa-dirbėjo „Sviesos“ kolūkio antros laukininkystės brigados nariai, vadovaujami bri-gadininko A. Štaučiuo. Į lau-kus dar žiemos metu brigados na-riai išvežė nema-žą mėšlo ir dur-pių kiekį.

O kaip gi prie šių darbų prisi-dėjo Veronika pasipiktinimą.

jos jauna, dvide-simtmetė dukra Aldona? Ne, jos kolūkinėje gamy-boje beveik iš vi-so nedalyvauja.

Seniai laikas verčiasi kailių kolūkio ir briga-dos vadovams pa-duktė siuva. Be to, Ivanauskienė pagarsėjusi kol-ūkyje ir kaip ne-nuilstama darb-čių žmonių šmei-žikė, per daug palaido liežuvio šiu privatininkų moteris, kas kelia teisėtą kolūkiečių pasipiktinimą.

G. Zakarauskas
P. Grigažauskas

Autobusai ir keleiviai

Labai apsidžiaugė kupiškėnai, kai rajone pradėjo kursuoti mašinos tarp svarbiausių rajono gyvenviečių. Ir vis dėlto nuo pirmųjų reidų jau pasitaiko kai kurių nesklandumų, kuriuos reikia ir būtina pašalinti. Štai kursuoja autobusas Laukminiškis — Kupiškis — Šepeta Nr. 11 30—78. Va-

žiuojant iš Kupiškio į Še-pe-tą, ne visada jame būna užtektinai keleivių. Tačiau konduktorė nenori paimiti visų keleivių (ypač tas lie-čia moksleivius). Be to, iki šiol dar nėra nustatytų sustojimo vietų, todėl ir patys keleiviai tikrai neži-no, kur reikia laukti auto-buso.

STALINO KELIU

3 psl. 1960 m. balandžio 20 d.

MYLĖK KNYGĄ — JI IŠMOKYS GYVENTI

Didieji pakitimai liaudies ūkyje, vykstantieji ryšium su sėkmingu septynmečio plano įgyvendinimu, sukelia vis didėjančią darbo žmonių paklausą knygai — mokslo žinių šaltiniui. Siekiant dar labiau paskleisti knygą skaitytojų tarpe, pagerinti žemės ūkio, politinės, mokslinės ir grožinės literatūros platinimą, rajone nuo balandžio 15 d. prasidėjo knygų platinimo mėnuo. Platinant knygas, didelį vaidmenį tenka atlikti visoms kultūros-švietimo įstaigoms, bibliotekoms, komjaunimo, profsąjunginėms bei kitoms visuomeninėms organizacijoms, įmonių, įstaigų ir kolūkių vadovams. Jiems tenka garbinga pareiga populiarinti darbo žmonių tarpe tarybinę knygą, skleidžiančią kilnias proletarinio internacionalizmo, tautų draugystės ir tarybinio patriotizmo idėjas, padedančias kovoti už materialistinę pasaulėžiūrą stiprinimą, prieš kapitalizmo atgyvenas žmonių sąmonėje. Knygų platinimo mėnesio eigoje reikia organizuoti literatūros vakarus, skaitytojų konferencijas, knygų aptarimus, susitikimus su rašytojais, žemės ūkio pirmūnais, organizuoti knygų platinimo taškus bibliotekose ir kitur. Reikia sukomplektuoti bibliotekėles gyvulininkystės ir laukininkystės darbuotojams, mechanizatoriams, žemės ūkio specialistams, namų šeimininkėms, sanitariniams postams. Būtina suaktyvinti prenumeratos priėmimą V. I. Lenino raštams.

Gausiai perka knygas Kupiškio knygyne ne tik dabar, jų platinimo mėnesio laiką, bet ir visą laiką. VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos mokytojai K. Pajarskas, G. Vilčinskienė, darbininkas J. Povilonis, J. Laiškonys ir kt. Reikia tikėtis, kad knygyną aplankys ir įsigys knygas daugelis rajono darbininkų, kolūkiečių, inteligentų, tuo papildydami savo asmenines bibliotekėles.

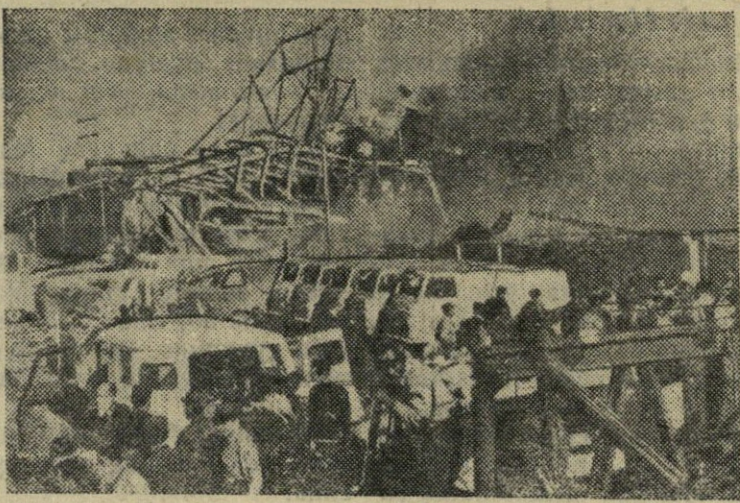
Knygų platintojai! Pasiekime, kad knygas skaitytų kiekviena šeima, kiekvienas žmogus. Mylėkime knygą — ji išmoks gyventi.
A. Dirša

STALINO KELIU

4 psl. 1960 m. balandžio 20 d.

KABA. Kovo mėnesio pradžioje Havanos uoste buvo susprogdintas prancūzų garlaivis „Le Kuor“, kuris buvo pakrautas šaudmenimis, Kubos vyriausybės nupirktais Belgijoje. Sprogimas įvyko dėl diversijos, kurią surengė Kubos revoliucijos priešininkai, norintieji palikti Kubą neapsiginklavusių gresiančios karinės intervencijos sąlygomis. Sprogimas padarė nuostolį už 15 milijonų dolerių. Apie 100 žmonių buvo užmušta ir daugiau kaip 200 sužeista. Sprogimo organizatoriai, norėjusieji įbauginti Kubos liaudį, apsirikę. Kubos gyventojai pasiryžę apginti revoliucijos laimėjimus.

Nuotraukoje: uoste po sprogimo. Vyksta gelbėjimo darbai. Preusa Latina agentūros nuotr.

AR JŪSŲ KOLŪKYJE YRA VAIKŲ LOPŠELIS?

Iš pagrindų pasikeitė mūsų kaimo gyvenimas. Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nutarimai dėl tolesnio žemės ūkio vystymo sparčiai įgyvendinami. Įvykdžius septynmečio planą, dar labiau pakils kolūkinio kaimo kultūra.

Ne paslaptis, kad žemės ūkyje dar trūksta darbo rankų. Tas dalinai paaiškinama ir tuo, kad moterys kolūkių laukuose nepilnai įsijungia į darbą. Viena svarbiausių to priežasčių yra nebuvimas kolūkiuose sezoninių vaikų lopšelių, dėl ko moterys, turinčios mažus vaikus, ne visada gali dalyvauti kolūkinėje gamyboje.

Vaikų priežiūrai ir auklėjimui mūsų šalyje sudaromos palankiausios sąlygos. Jau seniai mes užmiršome tuos laikus, kai motinos, eidamos dirbti į laukus, nešdavosi mažus vaikus, kuriuos pačios prižiūrėdavo, atitrūkdamos nuo darbo. Apie nuotykius su paliktais be priežiūros vaikais daug medžiagos randame mūsų tautosakoje.

Tarybinė santvarka atėjo moteriai-motinau į pagalbą, išvystydama platų vaikų įstaigų tinklą. Viena iš tokių įstaigų yra sezoninis vaikų lopšelis kolūkyje. Tokie lopšeliai atidaromi visuotinio kolūkiečių susirin-

kimo nutarimu žemės ūkio darbų laikotarpiui, t. y. vasaros laikotarpiui. Kolūkis išskiria reikalingą maisto produktų kiekį ir pinigines lėšas lopšelio išlaikymui. Sąmatą tvirtina kolūkio valdyba. Lopšelių steigime kolūkiams padeda vietinių Tarybų vykdomieji komitetai, žemės ūkio ir Sveikatos apsaugos ministerijos.

Labai rūpestingai reikia parinkti tinkamas patalpas. Jos turi būti šviesios, erdvios, su gausiais žalumynais aplinkoje, be to, jos turi būti arti kolūkiečių, nesančių vaikų ir lopšelių sodybų. Geriausia steigti lopšelių brigadoje.

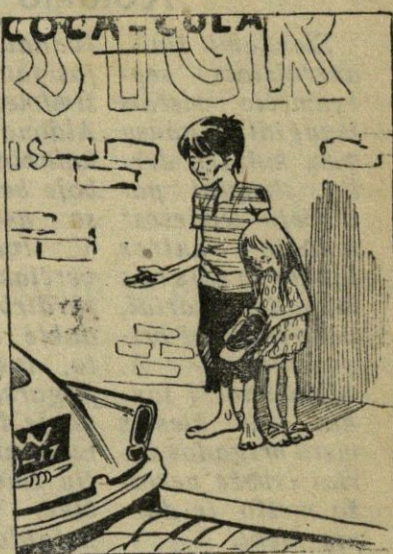
Kolūkiuose jau prasidėjo laukų darbai. Todėl nedelsiant reikia ruošti lopšelių atidarymui. Numatytoje patalpoje būtina atlikti remontą, pasirūpinti inventoriu ir kadrų vaikų priežiūrai. Čia reikės vedėjos, auklės ir virėjos. Reikia apsirūpinti ir atitinkamu inventoriu.

Reikia dėti pastangas, kad mūsų rajone neliktų nei vieno kolūkio be sezoninio vaikų lopšelio, o už šį darbą mums atlygins laimingų vaikų šypsenos ir gausūs moterų darbadieniai, jų atlikti darbai.

V. Krasauskas
Kupiškio raj. ligoninės gydytojas

mu nuo šoninių linijų. Ant jų (stulpų) ištempiamas tinklas. Vyrams tinklo aukštis turi būti 2 m 45 cm, moterims — 2 m 25 cm.

Statmenai galinei linijai, per 3 m nuo dešiniojo kampo, už aikštelės išvedama 15 cm ilgio linija. Tokia pat linija išvedama nuo dešiniojo kampo kaip šoninės linijos tęsinys. Šios dvi linijos pažymi kamuolio padavimo vietą. Kitame aikštelės gale daroma tas pat.

KAPITALISTINIO GYVENIMO «SMULKMENOS».

A. Cvietskovo pieš.

Redaktorius S. Zauka

Kupiškio rajono statybos-remonto kontora skubiai reikalingi specialistų darbininkai: mūrinkai, tinkuotojai, dailidės ir pagalbiniai darbininkai.

Kreiptis darbo valandomis į statybos-remonto kontorą: Kupiškis, Gedimino g-vė Nr. 39.

ADMINISTRACIJA

Sportas

Įsirenkime sporto aikšteles

Tik gerai įrengtose sportinėse aikštelėse galima tinkamai sutikti vasaros sezoną. Tačiau dar ne visuose kolūkiuose jos įrengtos.

Kupiškio mieste pilnumo įrengta viena krepšinio, rengiama tinklinio aikštelės. Komjaunimo-jaunimo įėjimas greit prasidės darbai ir miesto stadione.

Geras sportines bazes turi įsirengusios VI. Rekašiaus

vardo, Subačiaus, Šimonių vidurinės bei Didžprūdėlių, Juodpėnų, Subačiaus m. ir kai kurios kitos septynmetės mokyklos. Čia bazuojasi vietos ir artimesnių kolūkių sportininkai.

Šiuo metu pasiruošimas aikštelių statybai vyksta „Pirmūno“, Švyturio“, M. Melnikaitės v. ir kai kuriuose kituose kolūkiuose. Tačiau daug kur sportuojantis jaunimas nerodo jokios iniciatyvos aikštelių įrengimo darbuose. Šlame savo straipsnyje noriu trumpai pateikti kai kuriuos davinius apie tinklinio ir krepšinio aikšteles.

1. TINKLINIO AIKŠTELĖ

Aikštelė yra stačiakampio formos, 18 m ilgio ir 9 m pločio. Aikštelė apibrėžiama linijomis. Trumposios linijos vadinamos galinėmis, ilgosios — šoninėmis. Šoninės linijos per vidurį sujungiamos tiesia linija. Ji dalina aikštelę į dvi lygias dalis. Visos linijos turi būti žymimos ryškia spalva: smėliu arba kalkėmis. Vietoje linijų galima iškasti 5 cm pločio griovelius, užpilant juos smėliu, piuvėmis arba kalkėmis. Linijų plotis irgi 5 cm. Aikštelės linijų plotis įeina į aikštelės išmatavimus. Ties vidurinės linijos galais statomi stulpai 0,5 m atstu-

Rajono darbo žmonės!

PRENUMERUOKITE 1960 METŲ
Rajono laikraštį

Stalino KELIU

PRENUMERATOS KAINA: 1 mėn.—1,30 rb, 3 mėn.—3,90 rb, 6 mėn.—7,80 rb, iki metų galo — 10,40 rb.